

Forfatter: Arrebo, Anders

Titel: Breve

Citation: Arrebo, Anders: "Breve", i Arrebo, Anders: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*, udg. af VAGN LUNDGAARD SIMONSEN ; Jørgen Glahder , Munksgaard, 1965-83., s. 300. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-arrebo01val-shoot-workid110049.pdf> (tilgået 04. april 2024)

Anvendt udgave: Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965

301
BREVE
302
303

1. Til professor Jesper Brochmand.

Salutem per Eum, a quo uno ad unum omnia,
cum magna pro magnis beneficiis gratiarum actione.

Non fugit Reverentiam Vestram, Patrone Magnifice, ultimum nostrum, de nonnullis apud nos Verbi et Sacramentorum contemptoribus, colloquium. Primum omnium consului Vestram Dignitatem de Chirurgo nostro Daniele, quem ob papisticam religionem multifariam suspectum habui, et etiamnum habeo. Rediens ipsum coram Præside citavi, citatus comparuit, religionemque illam diabolicam, quam potuit severissime, denegavit et detestatus est; quin imo, me Hafniæ agente, in Ecclesia nostra, citra meum velle, communicavit. Ego multis ipsum argumentis et quæstionibus convincere satagebam, sed omnibus in culmo arabam. In tantum interim profeci, ut mihi in conspectu Præsidis, Sacerdotum et bonorum Virorum, publice et solenniter hoc juramentum (cujus copiam Dno Patrono, ut revideat, transmittito) se præstaturum præstitumque propria manu communiturum polliceretur. Hoc si Domino meo placet, fiet, si minus, quem ipsum faciam, nescio. Communicavi deinde cum Dno Doctore de Vitriario, homine prorsus atheo et prædestinatore impio: Ille hanc inquisitionem audiens paravit abitum, si unquam redierit, se ipsum denuo fugaturum promisit seculare Brachium. Tertius, de quo Gravitatem vestram sum allocutus, est coriarius Ivary nominis; Hic missellus divinarum rerum fere nescius, in jus vocatus, præsentem Præsidi et aliis, confessus est, se ab adolescentia in hunc usque diem non communicasse. Vir est, si non provectioris ætatis, certe quinquaginta ad minimum annorum. Miserrimus coriarius 304 (Haterslebiæ claris, quod audio, natalibus prognatus) ardentissimis votis efflagitavit in Ecclesiam recipi, promittens poenitentiam et vitæ in posterum emendationem. Quarto convenimus de carpentario, homine natione Dano, etiam illiterato, qui Paulus dicitur. Hic etiam per annum vel quatuor a sacra Synaxi abstinuit: sollicitat et ille de receptione in Ecclesiam cum promissione vitæ corrigendæ. Interea temporis offendi adhuc quintum, virum ad canos fere perductum, nomen ipsi est Andreas Tidemand. Est ejusdem cum duobus posterioribus farinæ homo, per tredecennium Coenæ Dominicæ non interfuit: totus (quod mirum non est) in negotio salutis est rudis: pollicetur similiter vitæ emendationem, et petit in Ecclesiam reduci. Plura Ecclesiæ monstra non habeo, utinam nunquam habeam. De hisce, optime Mæcenas, Gravitatem Vestram consulere necesse habeo, ut certior de executionis cum illis processu evadam. Ego, meo iudicio, non video, quæ ratione ipsos ad Communionem admittam, nisi prius publice absolvantur; peccata enim et scandalum eorum in publicum prodiit, totique innotuit Ecclesiæ. Quare et publice peccantes publice absolvendos Ordinatio asserit Regia. Communicet interim mihi absenti gravissimum suum in hoc negotio, quo excellit, consilium Vestra Dignitas, ut recta via incedam, nec impingam vel in ordinationem Regiam vel bonam conscientiam. Fateor, merito hoc onus Dno Episcopo imponendum; cum autem extremam ejus fragilitatem calleat Dnus Fautor, mihi audaciam meam ignoscat, confido. Jam tandem indoctum calamum suspendo, et Patronum Magnificum cum omnibus suis æterno Deo semper commendo. Scripsit ad Fridericiburgum agresti calamo

d. 12 Novembr. 1613

Servus R. V.

Andreas Christiani

Arrhensis.

P. S.

Mitto conciones aliquot, Epiphania quam brevissime sequetur.

305

2. Til kansler Christen Friis til Kragerup.

Illustri, Magnifico, strenuo admodum, nobilissimoque viro, pietate, doctrina, armis præstantissimo, Domino Christiano Frisio, potenss. Regis Dan. et Norv. etc. Cancellario magno, eqvite aurato, fautori & promotori meo summo, pro honoris testimonio gratique animi symbolo Domini nostri Jes. Christi gratiam, Dei patris amorem et spiritus s. communionem animitus precor.

Vix ac ne vix quidem, Magnifice patrone, Magnificentiæ vestræ alias occupatissimæ, crassa et agresti hac Minerva obstreperem et vel minimum negotium facesserem, si non [x][x][x][x][x][x][x][x] sæpius atque sæpius scribendi et statum Ecclesiarum et scholarum indigno mihi concreditarum detegendi, valedicenti mihi ipsa eadem largita esset religiosissime. Si autem Ecclesiarum nostrarum delineationem ad apicem vobis depingere conarer, vel absentium quivis vno forte ore insonaret, me immania, horribilia et incredibilia mentiendo, pessimum nunc ejus statum prætere, vt aut antecessores meos incuriæ reos agerem, mortuis impudenter insultans leonibus, vel si (qvod Deo patrocinate vere spero) tanto malo remedium aliquando fiat, mihi soli ejus acceptum referrem. Sed garriant latentque, qvod velint isti, bona ego fide Magnif. vestræ omnia (vtinam omnia) relaturus et relationem eventu successive probaturus.

Aliqvot hactenus provincias pelustravi, plures cras (Deo volente) aditurus; sed me Christe! qvantom in ipso officij limine inveni barbariem, ruditatem et inscitiam ab incuria doctorum et inspectorum (dubio procul) partim etiam diaconorum extrema barbarie prognatam et profectam. Vix vnicus inter 40 vel provectioris ætatis repertus est, qvi 10 sua præcepta et interdum Pater noster recitare didicerat; priori quidem (qvantum quidem per divinam gratiam licuerit) 306 malo mascula me opponam Indies, posteriori autem nullum est, qvod videam, remedium, nisi brachio fultus seculari. Tanta n. et tam enormis est ædituorum apud nos pauperies, vt nisi piscaturæ suæ, alijsque negotijs rusticis totum annum consecraverint, vix panem famelicum sortiantur miselli, tantum abest, vt, manum a stiva retrahentes, curias rusticorum, juventutis informandæ ergo, septimanatim, secundum ordinationem, visitare possint. Hinc etiam factum est, vt plurimæ Ecclesiæ illis vel omnino destituantur, vel, si quos, non nisi barbaros et paganos, qvi nunquam Catechismum viderunt, admittant, et sic coecus coecum ducens, ambo in foveam cadunt. Imperat quidem præsidibus ordinat. fol. 44, vt curent habere vnamqvamlibet Ecclesiam et pastoratum suum Diaconum, et vt fiat conventio tolerabilis inter illum et decimantes, sed conqueruntur miseri, hoc in præsentem diem nil minus factum, sed vnicuique liberum esse, qvid pro qvo, vel prorsus nihil, contribuere. Huic inconvenientiæ per diploma qvoddam regium haud difficile mederi licebit. Ad pastores nunc redeo, quorum ante in transcurso memineram, vitam et mores eorundem penicillo qvadam coloraturus; sed ad colorem (proh Jupiter) ipse totus erubesco et contremisco, et parcerem quidem illis, si officium et ipsa justitia manum ad scribendum non vi qvadam raperet et impelleret. Nam mirum est, et Dei viscerosissimæ misericordiæ simpliciter adscribendum, tam perversa tamque perdita terræ pondera ab ipso inferno (si non externo gladio) non statim absumi. Certe, si incestus, fornicationes, cædes, heluationes, falsa testimonia et id genus pessima qvæque virtutes sint, ne hilum quidem magna pars ministrorum apud nos ipsis sanctiss. largitur Monachis, si vero scapham scapham et schandala schandala appellare liceat, tales revera fructus nostrorum sunt, vt arbor digna sit, quæ excidatur et in ignem conijciatur, et tamen hactenus ad tam enormia et horrenda Ecclesiæ schandala plerumque est coniectum. Qvare jam, invocato fideliter numine et nomine divino, 307 7 eorum e diversis locis, Norlandia præsertim, citavi, vt compareant ad 20 Augusti (interea n. spero rediturum a vobis Dominum præsidem) in Consistorio, præsentem præside et alijs paucis præpositis, adducturi secum testimonia ex scholis et Academijs (qvæ tamen non habent nonnulli, sed tanquam alij sicarij et homicidæ patria expulsi et in hoc, juxta adagium, nebulonum receptaculum, adsciti et sacris præfecti) item defensuri sese contra appellationem stupri non semel sed iterum atque iterum, spreto thoro conjugali, perpetrati; item vtrum laudabile, quando ab illis ad amplexum et concubitum sollicitantur virgines sub confessione, qvod etiam, ante anni spatium, coram capitulo absque executione conquestum est; porro audituri, qvomodo vino sepulti, nondum facta [x][x][x][x][x][x][x][x] et benedictione, sacramentum (vel rectius elementum) misellis communicantibus porrigere non erubuerint, et alia qvamplurima, de quibus omnibus speciatim Magnificum Dominum patronum, finito foro et lata sententia, certiozem reddam. O luctuosum et lacrymis sangvineis deplorandum in hisce oris borealibus Ecclesiæ statum. Deus æternus perditissimis hisce et consimilibus alijs vitijs finem imponat, propter gloriam nominis sui et Ecclesiæ æviternam salutem. Vtinam omnes præsidem admonerentur, ne ad ejusmodi facinora ecclesiastica dissimularent, qvin potius omnibus suis præfectis, omnem cum illis contractionem, reconciliationem et conniventiam abscinderent et præriperent, omnemque lapidem moverent, vt Deus nobiscum habitaret, schandalis ejusmodi eradicatis. Intelligenti Magnifico Domino meo, satis. Ecclesiæ porro Findmarchianæ hucusque omni visitationis cura orbata, vestræ Magnif. fretus suffragio et consilio, per literas certas, binos præfeci præpositos, alterum pastorem Vardøensem, Dominum Olaum Caroli, ad partem orientalem, ad occidentalem vero Dominum Christiernum Ripensem, in Mæfiord pastorem. Quibus tamen (qvod et præsens submisso revelavi) dictas visitare posse provincias propter extremam paupertatem 308 (non enim habent suas decimas sicut alibi in Findmarchia), simpliciter impossibile, nisi præbendula qvadam a sereniss. Regia Maiest. clementissime adjutis. Cujus obtinendi voti, cum non exiguam spem præsentem mihi addiderit Magnificentiæ vestra, rogo jam humiliter et per Christum obsecro, vt visitoribus illis duobus, posthac off [icium] (sub poena depositionis ab eodem) diligenter facturis, aliquid clementissime dignetur. In capitulo nostro nunc vacat vicariatus Divi Michaelis, cujus redditus anniversarius 23 thaleri, aut si ille forte alicui deputatus, possidet præbendam Dominus Arnerus pastor in Sundmør, ejusdem proventus qvi nec indiget, nec certum est, an idem odio vel amore dignus, tempus docebit. Præterea habitat apud nos pastor

in Ørckedall, nomine Dominus Jonas, qvi dum pastorem ageret Nosocomij propter exiguam mercedem, interventu amicorum, præbendam 27 thalerorum S. Annæ occupavit, jam vero ad prædictum bonum pastorum vocatus, illa nil minus opus habet, præterquam quod propriam consanguineam incestarit, sed audio delictum et reatum a Regia Majtæ esse condonatum. Si hasce binas binis hisce in Findmarchia præpositis et eorum successoribus clementiss. deputaret Majestas Regia, rem Deo vere gratam Ecclesiæque perutilem faceret. Restat, vt de schola nostra aliquid impræsentiarum simul addam. Habet illa discentes alumnos 127, præceptorem, Collegas tres, quibus hisce diebus et quartum addidi. Maxime autem e re foret (quod etiam monuit, me præsentem, magnificentia vestra) si correctorem haberet honestum et doctum, quod tamen fieri nequit absque speciali stipendio; nam schola valde tenuis redditibus. Concessa est Domino Laurentio in Frosten, viro nonagenario et jam morti vicino, graviterque decumbenti, præbenda S. Laurentij, cum salario 56 imperialium thal., illam si correctori designando a Reg. Maj. impetraverit Magnific. vestra, beneficium fecerit et auxilium Reip. huic literariæ nulla vnquam oblivione delendum. Sed hoc (sicut et coetera omnia) divinæ et vestræ Mag. dispensationi 309 commendo. Vnicum restat, desideramus præter 4 ex nostris, quos iam revoco, sex studiosos juvenes, honestos et doctos, vtinam curaret Dominus meus apud D. Regem eos nobis mittendos. Hic nulli expectantes, qvi boni et probati sunt, et nolumus plures nebulones, nam illorum apud nos nulla inopia.

Longula denique has sc[ri]ptione contra occupatiss. Dominum meum non peccassem, si ipsa pietas et generositas ejus ab vna, et turbulentus Ecclesiæ apud nos status ab altera parte calcar et audaciam mihi non addidissent. Qvare ignoscat obsecro Mag. vestra mihi hunc ausum temerarium, et me servum suum patrocinio suo illustri commendatum habeat. Deum æternum patrem Domini nostri J. Christi animitus oro, nunc et quotidie, vt nobis et Ecclesiæ suæ, Regem nostrum clementiss., te Magnificum ejusdem Cancellarium quoque cum nobiliss. thori socia, pignorumque perdulcissimis quam diutissime conservet incolumem per Jesum Christum Dominum nostrum. Amen. Nidarosia 26 Jun. 1618.

Tuæ Nob. Magnif. studiosiss. et observ.

Andreas Christiani Arøensis.

Mpp.

Udskriften er omtrent ligelydende med brevets indgang.

3.

Til kansler Christen Friis til Kragerup.

Gudtz Naade och fred, med ald aandelig och legemlig velsignelse, ønsker ieg E. Magnificentz ydmygeligen vid Jesum Christum vor Herre. Strenge her Cantzeler, patrone Magnifice, Jeg thilfordristet mig, ohn gefer for 14 wger forleden, eders Magnificentz med min vnderdanige schriffuelse vid skipper Roland Bagge i Vingaard stredet at importunere, bespørrendes mig ydmygeligen hoes E. Høyvished om fem puncter besynderlig.

310

1. Først, huorledes her disputeredes med mig aff Canickerne, ad ieg icke kunde bekomme noget aff det interregno, som mellem s. M. Isaach och mig kunde forfalden være (om huilcket E. Mag. vell drages thill minde, huorledes naadigste holdes skulde). Thi forleden 1617 Aar, i huilcket s. M. Isaach døde S. Hans dags thide, kalde de annum meriti, och skiffte det iblant Encken och hendes medarffuinger, och dette Aar 1618 annum Gratia, som skuld skifftes oss begge imellem, och vaare mig der paa en dom præsentenderes. Huorfor ieg ydmygeligen mig raadføre vilde med E. Mag., huad heller ieg skulde tage dommen beschreffuen och der med vnderdanigste thill hoffue appellere, eller med min største skade lade dennem haffue deres villie. Men gunstige her Cantzeler, midler thidt velb. Claus Daa opkommen er, haffuer samme sag vundet saadan ende, at ieg lod alting fare och bliffue som Encken vilde, saa hun tog helt i fior och halfft med mig i aar, saa ieg fick icke videre, end huis ieg haffuer thient for i sommer.

Der nu dette vaar giort, Magnifice patrone, och fougden aff Norland vid forleden S. Michaelis thid vaar hiemkommen med pensionen aff Løddingens giold (met huilcket hans Majtæ mig forleden Sommer ad Gratiam met visse conditioner naadigste forlænte, for huilcket ieg och ydmygeligen E. Mag., som min høyeste beførdrer der thill, betacker, vill mig och tacknemmelig erklære, om Gud noget lidet frister lifffuet) och ieg icke andet tencke kunde, end dend io skulde effter mit forlænings breff, vden ald disputatz komme mig thill: da begynder encken først for Aluor at holde sig icke thill halffparten (som thilforn in officialibus) men dette ganske 1618 Aars løn at opbære, och bad mig tøffue thill 1619, huo da leffuer. Huilcket effterdi det vaar obenbare imod hans Majtæ forlænings breff (som mig enfoldeligen siunes) ieg icke kunde lade passere, men mig for velb. Claus Daa beklaget; hans Velb. suaret, hand vilde lade nogle aff Canickerne dømme; ieg opponeret, de vaare mig icke beuogen, och tørte lade 311 affecterne dømme; huorvaa hand sig vel

resolvered, gjorde de wret, vaar der dommer offuer dem igien. Men at min prognosticon holt viss, vduiser deres metfylgende dom, huilcken ieg her icke repetere vill, men ydmygeligen min herre Cantzeleren ombede, att hans Mag. vilde verdis thill dend igiennemslaa, saa forhaabes ieg, det skall giffue sig selff, hoorledes met mig fattig fremmede mand omgangen er. Derfor strenge herre, haffuer ieg nu været fororsaget it eget budt ned thiill E. Magnificentz at bekoste, och mig offuer dennem, saa vit som ret er, beklage, bedendes ydmygeligen, at E. Mag. for Gudtz skyld recker mig fremmede paa denne sted sin gunstige hand oc promotion, ad dend Naade, mig aff konge Majtt naadigste giffuen er, icke skall for deres (som mig siunes) affectat dom skyldt vnderligge, och de siden ret for Aluor (som de smuct begynde) skulle triumpherendes lee i handen offuer mig. Thi dette acte de ekun for skempt, de attentere daglig mere, sette och indtrente sig selff i geistlig dom, wkallede, hoes probsten och mig, imod ordinantzen fol. 78, som nylig skede. Item de haffue vnderstaat sig vor Capittels bog at mutilere, skære hæle domme der aff, radere tallene paa breddene, sette andre i steden igien, huilcket ieg qvocunqve tempore et loco dennem offuerbeuise kand. Dette Magnifice patrone siunes vell alt for meget effter affecten talet aff mig, men er dog saa i sandhed, och ieg maa formelde det, att E. Mag. kand vide, huor her thilgaar, och der aff beueges mig for Gudtz skyld i thide at secundere, ellers ligger min Embedtz myndighed met Gudtz ære slet vdi skarnet. Men ieg vill denne sag och process ganske i Gudtz och E. Mag. hender resignere, och ydmygeligen være fornøiet met E. Mag. høyvise raad, huad heller sagen skall i metfylgende eller andre maade for Majesteten indførres, eller slet bestaa; thi ieg fattig mand kommer ingen vey der met, vden E. Mag. vill for Gudtz skyll recke mig handen, som ieg ydmygeligen nu ombeder, och visseligen forhaaber.

312

2. Vaar om det inventario paa Trundeness bispgaard vdi Norlanden, huilcket ieg icke anamme tør eller kand, aff dend orsage, der icke findes 12 eller 14 parten deraff, som M. Hans Gaasis egen hand vduiser, huis Copiam, sampt huis nu thilstede er, ieg och E. Mag. met forbe skipper ydmygeligen thilsende. Er en ganske boo met vldet och linet, queg, iern, kober, ten, baader, proviant och ald vdstaffering i alle lossementer, thilsammen en 400 eller 500 hunder daler verd onhgefer. Vill hans Majtt det naadigste lade være forkommet, staa thill Gud och hannem allene, dog det kunde icke vell mistes fraa steden, aff dend orsage superintendenten maa offte, naar hand haffuer visiteret i Findmarcken, tage sin vinterleie der, och kand icke førre saadan fornøden husgeraad met sig thill och fraa. Att s. M. Isaachs hustru vill vende skylden paa M. Hans Mogenssøns Arffuinger er simpliciter icke at billige, som forfarenhed skall vduise. Gunstige her Cantzeler, huis hans Majtt her vjd naadigste deciderendes vorder, beder ieg ydmygeligen, det maatte bliffue lænsmanden i Norlanden befalett paa hans Majtt vegne at giørre; thi ieg er icke mectig mod saadan folck; men beuissen skall findes hoes mig. Der er och 4 kircker och 2 prestegaarde, som bispen selff bygge skall, huilcke i lige maade, som it andet inventarium, leueres skall fraa en thill anden. E. Mag. bliffuer wfornøden der met snarlig besuerret aff arffuingerne.

3. Vaar om her Hemming Pederssøn, som myste sit gield, fordi hand vden forgaende formaning och consecration communiceret haffde, om hand maatte naadigste thill Ministerium igien, naar it lidet stycke brød kunde falde, forhielpes. De andre, som for horeri och andre groffue skalckheder affsette erre, supplicerer ieg inted for.

4. Om 12 studenter, ieg maatte fraa Academiet bekomme. Her er mer end 18 Capellanier leddige i denne skrøbelige thid (foruden 12 ieg haffuer forsiunet) och er ingen personer for handen; thiensten met Gudtz ære ligger forsømmet.

5. Om nogen Suensk her effter maa thill kircke eller 313 schole officia anammes, som thilforn sked er, vden special k. benaading, huilcket officialerne endnu vduise.

Foruden disse fem nødes ieg endnu i trende sager eders Mag. høyvise raad vnderdanigen at begiere.

1. Om dend ny recess saa vell obliogerer superintendenterne i Norge som Danmarck, ad de ingen maa ordinere før hand fanger lensmandens Collatz. Thi her vjd stiftet besynderlig falder en wldelig besuerring der hoes, ad naar en person kunde kaldes i Findmarcken eller Norland, hand da først skulde thill Trundhiem at examineres, siden thill Varøhuss, Bergen eller Bodøgaard effter Collatz, derfraa thill Trundhiem igien at ordineres, och saa hiem igien thill kaldet; paa denne reise vilde ij Aars thidt forløbe, kircken och midler thid forsømmis, thill met skall hun staa hans tæring, och haffuer mesten huercken hun eller hand noget. Om det derfor Mag. Patr. icke maatte bliffue effter vor ordinantz fol. 28, at hand effter forgaende kald examineres och ordineres thillige, och saa aff lænsmanden hiemme i lænet confirmeres. Men i Trundhiems læn kand vell (om behoff giøres) recessen holdes; thi der er præses och superintendenten gjerne thilsammen.

2. Er her en viiss opkommen (huor gammell dend er, væd ieg icke) at naar nogen bonde eller borger haffuer sig offuer en prest noget at beklage for probsten i herredet, da maa probsten icke selff steffne presten for sig, och sagen forhørre, men Anklageren skall thill schriffuerstuen och hente steffning, hun ligger icke saa langt derfraa. Item naar nogen prest forseer sig i geistlig sager, och, probsten hannem for superintendenten angiffuer, maa icke heller superintendenten steffne hannem och lade probsten som hans Anklagere paa Embedetz vegne gaa met hannem i rette, men hand skall alt steffnis a præside, och fougden i lænet gaa met hannem i rette for probsten, endoch om sacramenterne och andre mysteris, som nylig skede.

Huor aff fylger mange absurda. 1. Staar dend prest vell thill hoffue, eller haffuer fougden 314 gunst, tør neppelig nogen probst angiffue hannem. 2. Angiffuer hand, der tør i lengden nectes steffning och rettergang, dog ieg klager inted, saadant er mig icke vederfaret. 3. Consequenter skall probsten enten klage sine prester for fougden, eller fougden selff være inspector offuer presterne och giørre probstens Embede, met meget mere, som min herre Cantzeler fast bedre slutte kandt. Om derfor her icke saadan process maa holdes som i Danmark (och ellers i Norge), at huo dømme skall, hand steffner, være sig probst eller superintendent, och det i lænsmandens eller hans fulmectiges Næruærelse, effter ordinantzen.

3. Om en prest paa Hellie land, her Peder paa Alstedhouff, maa naadigste beuilges at bruge sin søn pro Comministro domestico eller residente (thi hand holder begge parter effter reformatzen). Personen, Jonas Petri kaldet, haffuer ret vell studeret i 6 Aar, baade Hafniæ, Witebergæ och Rostochij, och haffuer lofflige testimonia och meget gode gaffuer.

Nytt at schriffue om, er pesten kommen fraa Bergen hidt thill Trundhiem, erre vid 200 allerede døde, er och vdsprengt i Norlandene, och paa atskillige stæder her i Trundelauguet, Gudt være oss naadig. Ellers er her god thidt, Gud skee loff. Tyndt norskt korn biudes fall for 3 m*skilling* fiskeriet er och got. Her er nylig en Comet opstanden, sees hora 5 matut. et consequenter ad claram lucem i oust sudoust, Suantzen vender saa got som ret op at. Deus misereatur nostri.

For dett sidste beder ieg met vnderdanighed, at E. Mag. vill holde mig denne store vittløfftighed thill gode, och en gunstig resolution met buddet her paa meddele. Gud vill det belønne, huilcken gode Gudt ieg E. Mag. met Ed. Strenghedtz ganske ridderlige huss nu och daglig thill siell och liiff, throligen vill befalet haffue. Aff Skogns prestegaard dend 22 Novemb. 1618.

Ed. Magnific. tienstvillige
Anders Christenssøn
E. h.
315

4.

Til universitets rektor, professor Vulfgang Rhumand.

Salutem et officium.

Magnifice Dne Rector, amice longe dignissime, Efftersom ieg nu forleden Faste haffuer bekommett wor Naadigste Herris och Kongis befaling, att Indfordre aff huer prest och vicario her vdj Stiffed (som icke huußarm er) en richs daller in specie Academietz bygning tilbeste, Och siden samme penge till Rectorem Academiae forschicke, och tage aff hannom beuiß och foruaring derpaa, Saa well som och altiit her effter En richs daller att Opbære aff huer person som Ordineris, och Aarligen pengene til forne Magnificum Forsende: Saa haffuer ieg her vdj giortt min Vnderdanigste flied (dog dett nogett lenge waarett haffuer for Stiffens wiide begrefff schylld) Och nu fremschicker, weed welb. Clauß Daaes thiener Jenns Lindtzøn, samme penge effter probsternis Regenschaff som hoß mig findes I saa maade som Effterføllger:

Først Begge Probsterne i Findmarcken vndskyllde sig noget att giffue, thj baade de selff och deris 9. Medbrødre Ere Arme, och haffuer ingen thiende, huilkett ieg och selff forleden Sommer personlig forfaret haffuer.

2. Probsten i Sennien och Trumsen (och da vice præpositus I Aanden, Wester Aalen och Louffotten) Her Peder Herckilldßøn paa Trundeneß leuerett 14. richs dallr.

3. Probsten i Salten Her Hans Oluffsøn paa Bodøen, leuerett 7. richs dallr.

4. Probsten paa Hellgeland, Her Peder Pedersøn paa Alstehouff leuerett 8. richs dallr.

5. Probsten i Nummedalen Her Christoffer von Apffellen paa Foßnes leuerett 6. richs daller.

6. Probsten i Foußen Lheen, Her Anders Christenßøn paa Øreland leuerett 6. richs daller.

316

7. Probsten i Indherrett Her Oluff Nielßøn I Skougne leuerett 15. richs daller.

8. Probsten i Jemtteland och Herdalen Her Peder Andersøn i Bryndflod 13. richs daller.

9. Probsten i Dalene Her Christoffer Paaske paa Meellhuuß 14. richs daller.

10. Probsten paa Nordmøer Her Lauritz Krabbe leuerett

9. richs daller.

11. Probsten i Romßdallen Her Jon Eskildsøn leuerett

6. richs daller.

12. Probsten paa Sundmør, Her Clauß Cornellißøn I Borgen leuerett 10. richs daller.

(NB. Huor nogen vicarius i præpositurerne Resideret haffuer, haffuer och Probsten i Summen deres daller Indførtt, tillmed ere mange aff presterne selff vicarij.)

13. Aff Byen, Stalder Kaaß, Archid: rester, thi hand wor icke tillstede.

M. Peder Iffuerßøn Lector 1 r daller.

Her Patrigh Dirichßøn och Her Mogen[s] Lauritzøn till Domkircken ij richs daller.

Her Hans Andersøn och Her Jacop Jørrenßøn till wor Frue ij richs daller.

M. Jens Kattholm Notarius Capituli j richs daller.

Schrifferen paa gaarden Vicarius j richs daller.

Aff mig selff ut Decano Capitulj j rosenobell.

Herforuden haffuer ieg siden Hans Maytz breff forbemelte thiid, mig till hende kom, ordineret 10 personer. Annammett aff dem X richs daller.

Summa summarum 125. richs daller in sp:

j rosenobell.

Wiidere haffuer ieg icke bekommett, thj her ere mange fattige prester Iblantt huilke dett er større Almiße Att giffue Nogett end fordre. Er derfor till Mag. Dnum Rectorem min wenlig begering ieg motte for samme Summa quiterett bliffue oc foruarett, Effterdj ieg effter Kong. Mayttz breff 317 haffuer probsterne (saa well och som de Vnge prester siden ordinerede) assecureret. Oc will hermed haffue hans Magnificentz med høstrue och børn Gud Allermechtigste Befalet. Aff Trundhiem den 30. Septemb. Ao. 1619.

And. Christens. Arøbo

Eh.

NB. Pengene skall leueris vid Christen Hanßøn borgemester i Malmø, paa Vexell, thi ieg befryctede mig dennem i effterhøst ad Eventyre.

Udskrift:

Hederlig och høylertd mand, M. Wulffgang Rhumanno, Professori Eloquentiæ, och nu Rectorj paa Kiøbenhaffns Vniuersitet Magnifico, Min Tillforladendis gode Wenn gandsche wenligen Tillschreffuett.

5.

Til kansler Christen Friis til Kragerup.

Salutem animæ et corporis nunquam intermorituram per salutiferum Jesum Christum, cum infinita pro infinitis beneficijs gratiarum actione. Illustris ac Magnifice Domine Cancellarie, Domine et Patrone infinitum suspiciende, haffuer ieg for kort thid siden vnderdanigste bekommet min naadigste herris oc kongis Missive, dateret Crempen sist in Majo, i huilcket hans Majtt mig naadigste thilholder, flittig inquisition at holde om en affsat Capellans lærdom oc leffnet, vid naffn Her Christen Michelssøn Seiling, fordm Capellan paa Agerøen i Romsdallen (som thill hans Majtt om benaading for it fortidigt leiermaall met sin egen festemø begangit supplicerede), om hand sig i andre maader forgreffuet haffuer, oc mig derpaa met første leilighed

vnderdanigste resolvere. Saa er saadant hans wlouglig bilager skeed for [min] thid, oc aff hans Majtt fuldmectige affsonet, saa hand baa[de] politice oc ecclesiastice haffuer sin disciplin for dend sag 318 vdstandet, ieg ey heller befundet haffuer, nogen dom at være hannem offuergangen i dend sag. Men snart for 2 Aar siden haffuer probsten i Romsdallen, her Jon Eskelssøn, dømpt hannem fra [sit] kald, eniste, som dommen vduiser, aff dend orsage at hand haffuer giort ett slagsmaal met sin hosbond oc sogneprest (som oc i samme dom aff probsten er affdømpt dog for noget grobere sag), wanseet at probsten self i kong. Majtt fogetz oc trende andre dannemendtz næruærelsse dennem nogen kort thid thilforn venligen forligt haffde, oc Contracten vnder sorenscriffuerens hand i pennen forfattet, met thilbørlig mulct, om de den icke paa begge sider holte, der ey heller beuises dennem, effter dend foræning giort vaar, sig mod huer andre at haffue forgreffuet, men fast mere for retten huer andre vndskyldet, som her for velb. Tage Tot oc mig nocksom er giort beuisligt af kong. Majtt fouget, soren scriffueren, oc sognepresten i Vedøen. Men orsagen, huorfor forne Capellan icke i denne sag, men i dend affsonede leiermaals sag supplicerede, vaar, at probsten forholt hannem dommen, indtil nu i sommer ieg i min visitatz der samme stedtz bleff dend først mectig, oc dend siden Capellanen, effter hand mig hans Majtt breff thilførde, meddelte, saa hand icke andet viste, end dend io vaar paa samme forseelsse funderet, om huilcket dend dog icke it ord formelder. Huorfor hand haffuer strax for retten probsten indsteffnt, formenendis, hannem icke at burde dømme paa en louglig forligt sag, thill met i rette satte, en eniste irring imellem hannem oc pastoren, som strax bleff bilagt, ey at være causa sufficiens depositionis ab officio juxta ordinationem, oc pro tertio formente, at probsten icke vaar mer myndig her i lænet end andenstedtz at dømme prester fra deres kald, superintendenten aldellis waffuidendis, oc vden louglig forgaende formaning thill bedring, i de sager bod kunde raadis paa effter ordinantzen. Men effterdj probstens fuldmectige for retten bød sig thill Contract met hannem, loffuendis hannem 200 richs daler in specie inden maanedtzdagen oc @j lest 319 miel oc malt, met huilcken accusator oc lod sig nøie, da gick der ingen dom i sagen, men de bleffue, som sagt er, met velb. Tage Tott venligen contrahered, dog konge Majtt sagefald wforkrencket. Huad nu vid same affsatte Capellan giørris skall, (thi der er lenge siden en anden i hans sted) forventer ieg vnderdanigste vid her Cantzelers gode procuration, min naadigste herres villie at vide. Sagen h[affuer] sig, som nu vnderdanigste beret er.

Herhoes Magnifice Domine Patrone, efftersom konge Majtt befaling findes her [paa] Thrundhiems gaard, at naarsomhelst Bispens Residentz her samme stedtz (som for 22 Aar siden er slet i grunden affbrend) bleff nødvendigen repareret, da skulde hans Majtt lensmend thilholde superintendenten, som nu er eller effterkommendis vorder, dend vid mact at holde; oc velb. Claus Daa, vor førrige landtzherr, er fraa lænet bortdragen, før end dend er bleffuen saa repareret, at ieg met mit fattige huss mig der vdi blotte oc behielpe kunde; ieg oc, som haffde siddet [i] leiehuss oc thill met været hussmand nu paa tredie Aars thid icke vden stoer skade, kieddis vid saadant væsen: maatte ieg endeligen aff nød oc trang griffue till, oc met dend wreparered bygning, som endelig fornøden vaar, oc saa vit ieg der vdi nogenlunde beuintre kunde, fortfare, oc haffuer allerede, som hoes liggende fortegnelse vduiser, spenderet der paa forledne sommer mer end min egen effne kunde tilstrecke: her oc endnu, som fortegnelsen thilkiende giffuer, fornødentlig saa meget paa gaard oc gaarsrom fattis, som neppelig met 500 richs daler forferdiges skall. Da effterdi forbe kongtt Missive mig naadigste tilholder, gaarden ved lige at holde, huis, som sagt er, repareret bleff, haffuer ieg aff borgemester oc raad i velb. Tage Tottis nærværelse for retten været begierendis (som met fylgende documenter vduise) at mig maatte stædis siun her paa, hvordan ieg samme Residentz forfundet haffuer, huis ieg der paa allerede spenderet oc endnu fremdelis fornøden kand være; men det er mig icke aff hans Velbiurdighet, 320 men aff borgemester oc raad aldellis affslagen, saa enddog dend velb. Mand scrifftlig aff dennem begieret haffuer, de her vdi icke vilde vegre mig retten, haffuer hand dog inted effectueret, som hoesliggende Copia thilkiende giffuer. Oc maatte ieg ellers sandhed sige, som ieg dog christeligen bør, oc mig i denne Casu høyfornøden er, met mindre ieg contra Apostolum vill sticke min fattige hustru oc smaa børn i største skade oc vmage, oc endda haffue baade spot oc skaden for hiemgiæld, da troer oc formener ieg vist, at de sig aff dend orsage vndslaa (enddog de callidè, maa skee, noget andet prætendere) at 4 principaler aff Øffrighedentz personerne self haffue ladet sig for siunsmend opkaste, oc mig oc andre waffvidendes for Philippi Jacobi oc før ieg rørde vid residentzen, saadant it siun fraa sig bescreffuet giffuen (huis gienpart ieg ey heller kand bliffue mectigt) som tør skønt være viist i renteriet, i huilcket de (Gud giffue ieg wret maatte pausere) finde, effter konge Majtt breff, gaard og bygning vid louglig heffd oc fuldferdelse. Huilcket (om saa er) formener ieg dennem at haffue giort 1. contra legem. 2. contra Regem et 3. contra gregem i. e. me gregis alumnum. 1. Contra legem, i det ieg formener (vt nominetur puer) at huercken Jacob Pederssøn laugmand, som er øffuerste dommer offuer siun oc andre legalia, item Jørgen Gram, Oluff Jenssøn borgemester oc Pouel Jørgenssøn Raadmand, som alle 4 erre Øffrighedtz personer, self burde privat siunsmend at være, men fast mere siunet publice vid borgerskabet eller laurettet befalet oc lougligen i Raadstuebogen indtegnat oc vid sorenscriffuerens hand giffuet bescreffuett, icke vid en aff deres egne hender, mig desligeste, som da daglig tilstæde vaar oc gaarden effter konge forordning opholde skulde, der till lougligen steffnt oc kaldet. 2. In Regem, i det det lader sig ansee (om det ellers saa skeed er), at de formedelst saadant it siun, som en mangelhafftig oc neppe halffbyggt gaard oc residentz vid mact oc reparation forkynder, kunde siunes hans konge Majestet en summa pending at vilde affforhuerffue 321 i Renteriet, gerad (?) som altid stode her paa rene hender. 3. Contra me peregrinum inter illos, i det ieg fattig nybyrlig mand skulde laane oc borge, oc thill gaardens forferdelse en 800 Richsdaler vdpunge, før dend kunde ret siges at være i nogen maade repareret, oc icke endda engang knyste der vid, faa det ringeste siun eller bogstaff for mig, men hede simpliciter, det vaar altsammen giort thilforn; wanseet ieg ydmygeligste

tacker min naadigste herre oc konge, som mig sin fattig Tiener oc mine Collegis huercken i hans Majtt Missive ey heller ordinantze saadan byrde paalegger, men allene biuder mig det reparerede vid mact ad holde, huilcket ieg allerunderdanigste effterkomme vill. Thi er nu min ganske ydmyge bøn thill dend fromme her Cancellor, min gunstige herre oc forsuar, at velb. Tage Tott (som sagen nocksom beuist er) maatte for Gudt oc retferdighedtz skyld bekomme konge Majtt befaling, samme Residentz paa ny icke vinckelviiss, men louglig oc offentlig, paa hans Majtt vegne, om at lade besiune oc de förrige 4 siunsmend thilholde en gienpart aff deres siun, saadant som det kand være, at fremlegge, oc lade saa i hans Velb. Næruærelse gotfolk kiende oc dømmme, om det kand staa sin prøffue, item huis ieg allerede der paa bekosted, oc om det er skeed for pract skyld eller høyeste nødtørfft; noch, huis endnu fornødenligen vdkreffuis, om ieg skall være mectig thill dend vid lige at holde, oc icke inden 4 eller 5 Aar nedregne oc vdrodne, som grantømmers Art er, naar det ey met tag oc bortag foruaret bliffuer. Vilde saa konge Majtt for Gudtz skyld naadigste lade dend velb. Mand Tage Tot mig noget igien betale, eller oc kirckerne her i stiffted der thill, huer som formuende er, en ringe ting contribuere, oc lade det øffrige restaurere, da supplicerede ieg det aller vnderdanigste oc bad eders Magnificens om beførdring her vdj paa det allerydmygeligste. Thi Gud veed ieg dog icke formaar en 700 eller 800 richs daler, som ieg kunde kiøbe min fattig hustru oc børn en god gaard for, at vdlegge, ieg oc er, effter 322 s. M. Isaach, met 4 kircker oc 2 forfalne prestegaarder i Norland bestricket, paa huilcke der fattes 900 dalers bygning, oc haffuer alleniste thill Aabodtzfald 233 bekommet, som siunet beuise skall. Gud giffue eders Magnificens vilde nu ret for Gudtz oc retferdighedtz skyld haffue her vdj itt christeligt indseende, oc mig vid befaling thill vor gode lensmand thill it lougligt siun oc fornected rett forhielp. Thi skall ieg endelig miste brødet fraa mig oc mine smaa børn, da vnder ieg det slet ingen heller end min naadigste herre oc konge, aff huilcken ieg næst Gud haffuer det naadigste altsammen, men vid saadanne practicker, maatte det mig fortryde at mystes. Men ieg resignerer sagen Gud oc min christelig Øffrighed i handen, oc forventer [en] naadig vndsetning.

For det sidste tacker ieg eders Magnificens ganske ydmygeligen for mangfoldige beuiste velgerninger, i besynderlighed for dend seniste oc sidste, att Magnificus Dominus patronus haffuer icke forglemt sin tiener hoes velb. Tage Tot i Danmarck met it got ord at forlæne, saa ieg ganskeligen, met Gudtz hielp, forhaabes, alting skall her effter gaa vell thill, lige som allerede, Gud være loffuet ved Jesum Christum, meget vell, baade politice oc ecclesiastice, begyndis. Gud være her Cancellor god euindeligen, huilcken eniste gode Gudt ieg oc nu hans Magnificentz met alt sitt ridderlige huss i ald vnderdanighed vill befalet haffue. Aff Trundheim dend 6 Octob. Aar Christi 1620.

E. Mag. ydmyge Tiener
Anders Christensen Arøbo.

E. h.
Udskrift: Erlig welbiurdig mand, strenge Ridder her Christian Friiss till Kraggerup, kong. Majttz Candtzler, Danmarkis Rigis Raad och høffuidtzmand paa Kiøpenhaffns Slott, min gunstige herre och Mœcenat gandtz ydmygeligen tillschreffuett.

323

6. Til kansler Christen Friis til Kragerup.

Strenge Her Candtzeler, Gunstige Herre och Patron, effter som ieg iche wdenn Hierttens bedrøffuelliße er kommen i forfaring, Att en Mand wed Naffnn Peder Lauridzen, for dum Byefougitt wdj Thrundhiemb, Skall saalenge wdj Trundhiembs Leen med en Thidende omløbet haffue, Indtill dett er och kommen min kiere Øffrighed till Øre herudj Danmark, Hans forbrydelße er denne. Som ieg will beuißligt giøre, Att hand ene Person, wdj en Prestis Brøllup wdj Hemme, Snartt for 2 Aar ßiden schall haffue fundett mig och en quinde wed Naffn Barbara Søffren Raßmußens, wdj en Seng tilhobe, mig salua reuerentia, i bare schiortte och hende wdj bare Serck, Och schall effter hans Ord ingen fleere folck haffde derhoeß werritt, Huorudj hand Obenbare haffuer sagt ßin willie, Som hand och hans Consorters hadsche hiertte best kunde med forlystis, Och gandsche Sparitt Sin Sandhed, Thj ieg will och kand dett med Erlig hoßuerennde windisbyrd beuiße, Saaledis Att haffue ßig tilldragitt som effterfølger, och iche Anderledis. - Den Sidste Brøllupsdagh om Morgen, der dett war Lius och klar dag och Jeg haffde kled mig i mine wnderkleder, i Her Augustine Jenßøns, och Skollemesters Aff Thrundhiemb Sampt flere folckis Neruerelliße som gjorde Ild paa Skaarstienen, och ginge wd och Ind, Da gick ieg i samme wnderkleder ned till den Nederste Seng i sallen, i huilcken Mette M. Peder Iffuerßens och samme quinde laae waagen, och satte mig paa Sengen wden for quinden, och tallede med dennom Beggi Dett Gud kiende iche Aff nogen lettferdighed, med Thancke, ord eller geberdt, ey heller Att nogitt Christelig gemutt schulle sig deraff forarge, och da der ieg ædruelig och fastende i forne gott folckis Neruerelliße, Sad paa Sengen och min høyre fod stod paa Jorden, thend wenstre laa offuen paa Klederne,

Da kom forne Peder Lauritzen, lou 324 och Pichtede paa Fingeren, och spuarde huem der schulle holde Liußit i dag, Dertill suarede ieg, wor herris Liuß at were optendt, och wor Intedt paa ferd at holde Liußit for, Dermed gich hand strax Ned ad trappen, och ieg siden stoed op och drog mine Side Kleder paa, och gick saa strax till bords, och epter Maltid drog 2 mille om Aftenen, paa hiembreigßenn. Dette saa i sandhed at were, will ieg med Gud, en god Sambwichtigkeit, och andre hoeswerende Erlige folck, beuiße, och schall hand Alldrig Contrarium med ringeste Louglige winde beuiße kunde, Men epterdi, Magnifice Dne Patrone, icke Aleniste min fattige Person er diffamerit och bespottedt per vtrumqve regnum, wed saadan hans vchristelige eptertalle, Men och fast meere dett hellige Menisterium och hele Cleresi, maa for min schyld høre lde derfor, med mindre ieg offendtlig bliffuer erklerit. Da er till Eders Magnificentz min ydmyg bøn, at der motte komme en befallning till nest hoeß boendis Præsides aff Bergen och Opplou, och Bisperne sammesteds, Sagen for rette at forhøre, och emellom oß begge at sententzere och dømme, eller ieg i andre maade maa till rette forhielpis, kand mig da noget Lettferdigt enten med ord eller gierning offuer beuißes, will och bøger ieg med aller største straff, at Reffsis derfor, Andre till et Spegell och Exempel, Er ieg wschylldig, huilkett gud kiender, hand da motte epter Norgis Loug derfor stande thill rette. Gud i hiemmellen will Eders Magnif. det wißeligen belønne, her timmelig och der Euindelig. Kiøbenhafn thend 24 Julij Anno 1621.

Eders Magnificentiaē
Ydmyge Thiener
Anders Christens. Ar.
Eh.
325

7. Til universitetets rektor og professorer.

Pacem et gaudium in spiritu sancto, a Deo patre
per Dominum meum Iesum Christum.

Magnifice Domine Rector, Viri admodum Reverendi, amplissimi, præstantissimi, clarissimi, Doctissimi, ne in Vos alias occupatissimos longula scriptione peccasse videar, quod animus est in paucas, more Laconico, contraham periodos. Fatis concessisse, cum moerore inavdivimus, Virum Reverendum et clarissimum M. Jacobum Hassebardum Ecclesiæ Vestræ Academicæ pastorem eximium. Jam vobis satis superqve pertristes meæ conditiones innotuere, me videlicet ab officij remotione tres, (et quod jam excurrit) macilentas valde et graciles, cum uxorcula et 5 conjugii pignoribus, solis vixisse et sine omni promotione vidisse circumvolutiones, ex occasione, quod nulla provehendi, inter ea temporis, sese offerret opportunitas, nisi forte heic vellem obitum viri desideratissimi Beatæ memoriæ Magistri Petri Hiennij fratris et hospitis mej suavissimi defunctam quam ambivi spartam commemorare: a qua non serenissimus et clementissimus Princeps, non illustris et Magnus Dominus Cancellarius Mecænas meus, auro contra carior, nec ipse senatus Hafniensis (detestantibus vel proprijs illorum literis) me disjecit, sed sola morientis pro viduæ et liberorum [salute?] (quam irritam reddere non cupivi) a Simoni Surbeccio et Georgio Danielio, mihi post reditum ab aula denunciata, in extrema agone, cura et intercessio. Alias serenissimus Princeps, Pro-Rex, et Dominus noster clementissimus, senatui et civibus, vt mej promotionem susciperent, clementer indulsit, literas ad se darent, et sua serenitas vellet apud potentissimum Dominum Patrem, totum negotium meliore forma deponere, præsertim cum mihi nulla vocatio legitima, nisi sola (quam non desidero) Episcopalis, a clementia Regia vnquam interdicta sit, vel vllus suggestus occlusus. Confugio igitur in hoc 326 minus sperato casu et data commoditate ad magnificum Dominum Rectorem, Reverendos, Consultissimos, Excellentissimos, doctissimos et clarissimos viros, patres, præceptores, fratres et amicos apprime suspiciendos, dextram pensitans et ob ipsa sacra rogitans, vt durissimas meas Conditiones miserati, suffragijs suis, votis et manibus auxiliaribus, in suo vacante jam pastoratu, indulgente clementissimo Magistratu, exambiundo, adesse dignentur; certi ac securi se id operæ sacræ haud impulcre locaturos, sed Christum Iesum Dominum messis in vltimo suo jam jam pro foribus adventu diviti et plena manu compensaturum. Quia autem ex antecedentibus beneficijs et promissionibus mere paternis, de vobis ne grij [sic.] quidem (qvin in hac mea extrema necessitate, annu[ente] Deo et Magistratu hoc amore et beneficio, benigne me mactetis) subdubitare et vacillare qveam, pluribus non rogabo, sed vt Dominus noster Iesus Christus, spiritui Vestro in hac electione abundater adsit, voti summa esto. Percepta a vobis vel minima linea approbativa ipse ad perillustrem Dominum Cancellarium, Principem, et (si opus fuerit) Regem nostrum clementissimum, bonorum et piorum intercessione fretus, præsens supplicabo, et favorizante Deo Calculum album me reportaturum sperabo. Possunt enim viri præstantissimi ex conjuncto privilegio, de mutato Dej gratia et, Magnifici Dominj Cancellarij interventu, in melius animo Regio, aliquo modo certiores reddi. Sancta trinitas vobiscum. Amen. Perscriptum celeri crena Anconæ Schanorum 5 Septembris 1625.

Paternitatis Vestræ cliens
Andreas Christiani Arøensis
Manu propria.

Udskrift:

Magnifico Domino Rectori, Admodum Reverendis, Consultissimis, Excellentissimis, Clarissimis et doctissimis
Viris, Academiæ Hafniensis patribus et professoribus dignissimis et celeberrimis, Dominis et promotoribus
suis apprime suspiciendis.

327

8. Til rektor Axel Hansen i Nakskov.

»[x][x] [x][x][x][x][x][x][x]

Expendens sollicite mecum, Humanissime Dne Accili, amice dilecte, qvam præstans opus divinus ille pietatis et Christianæ vitæ director Syracides Parentem confecisse moneat, qvi filiam marito prudenti nuptum elocaverit; non potui non Reverendo et bene docto viro Dno Petro Andreae Bredallino, Pastori Ecclesiæ Kettinganæ in Lollandia, dilectam meam filiam Margaretam pie ambienti, consultis tamen prius cum Pronubo coelesti, qvos licuit, amicis, in thalami fortunæqve consortem despondere. Nuptiarum autem solennitati, ritu patrio, divina adminiculante triade, hic Oringburgi celebrandæ, Dominicam a trinitate 21. in eandem hujus mensis diem hoc anno currente incidentem, diximus; qvo tempore selectam amicorum coronulam heic comparituram certissimi confidimus. Cui te tuus animi candor, nobis non uno benevolentia documentum perspectus, adscribit; facitque ut impensius rogemus, velis haud gravatus pridie constituti temporis nobis adesse, novas faces nuptiales Jehovæ triuni precibus devotis commendaturus, atqve demum geniali sociaqve lætitia te nobiscum affabiliter oblectaturus; Nullus addubitans te summo Paranymphe rem gratissimam hoc pacto præstiturum, et utrinqve nobis beneficium haud vulgare, qvo nos ita vicissim in tui amorem pellexeris, ut ad parilia vel alia qvævis mutua officia semper invenias paratissimos. His vive et vale, divinæ protectioni a nobis magnopere commendatus. Oringburgi Kalendis Octobris Anno Verbi incarnati 1632.

Tuus
Andr. Christ. Arøensis
Mpp.
Udskrift:

Religiosa pietate, Eruditione insigni præcellenti viro, Dn. Accilio Johannis, Scholæ Naxschovianæ Lollandorum Rectori laborioso, amico suo singulari officiose colendo.